

TSAJTIÁGO

Tsajtiágo cáátúnuháámi

Duurúvaju

¹ Oo iñe Tsajtiágo Avyéjuube Jetsocrítoma Píivyéebemútsí ñcúve múnáajpi o íjcyaaabe ámuúhakye ó duurúvá 12-nevá dohjíba múnaa ijraéémú meíjcyámedítyú ámuúhakye ditye wáchájanúmé panévá iñúñnévú ámuha memújtámeke.

Píivyéébedítyú tsááne waajácu

² Ámuúha táñahbému, páhduváré nééne evélejuúné ámuúhama íjcyaróné pañe múu íllure imíjyuhíjcyáhi. ³ Muurá méwaajácú Píivyéébeke mecáhcújtsómema íjcyané evélejuúné meke pátsárijcyoróné íllure meke píaabóné éhniñnevu ímí dííbyeke meuráávyeki. Ááneri muurá mépiivyéte ímítyunéhjí meke pájtyeróné maáábucúne. ⁴ Áánéllii ímíñeúvú météhmeméí ténehji ámuha maáábucúne ímiááméré meíjcyaki. Áijyu muurá ímí ámuha meíjcyáá íñe ímítyú ámuúhakye táhjatúmeréjuco.

⁵ Áánetu tsaate ámuúhadítyú muhdú meíjcyáíyóné wáájácútmé múu Píivyéébeke táúmeí ámuúhakye díbye iwáájácútsoki. Díibye ihdyu ámuúhakye waajácútsóo panévavúré ñná néétuubére. ⁶ Árónáa ihdyu ámuha metáúmeícyooca tsá múu íjtsámeítyú díbye ámuúhakye píáábóityúne. Múu cáhcujtsó díbye ámuúhakye píááboíñe. Muurá páhduváré ámuha

meíjtsámeihajchíí ámuha méijcyá éhne múúne mooa kíjyébari nóhjine íjcyadu. ⁷ Aane ehdu néeme tsá íjtsotú Píívyéébeke ityáúmeíñé iújcuíñe. ⁸ Muurá ehdu páhduváré íjtsámeímyé tsá múijyú tsajjítóré íjtsámeítyuróne.

⁹ Áánetu ihdyu idáátsóméhjüvú ímiááméré íjcyané cahcújtso múnaa imíjyúúhií. Muurá tehdu néemeke Píívyéébe ímí íjtsúcunúhi. ¹⁰ Téhdure íhtsutúmé ehnéva múnaa íjcyame imíjyúúiyá ídáátsonúcoóca. Muurá diitye tsaímíyé íjcyá múhajchótáwuúrá éhne wajco íñé imíjyaú néerone wáhajchotáwuúré íjcyadu. ¹¹ Muurá núhba ájchuri íjtone ílluréjucu tsóuuvéne. Ehdu muurá diitye íhtsutúmé ehnéva múnaa dsíjívécooca diityé tsíeméné ílluréjucu níjkeváne.

Ímityúné úmuupívyeháñe

¹² Áánetu ihdyu maímijyu diitye eene ímityúneri iúmúúpívyeróné áábúcu híjcyámé íjcyanej. Muurá tehdu néemeke téene áhdó Píívyéébe ajcú múijyú ditye dsíjívéjúcóóityúne bóhívu dííbyekée wájyúmeke íájcuíñé íñéhdújucu. ¹³ Áánetu tsaate ímityúné imyéénúíyóneri úmúúpívyehíjcyámé tsá nééítyuró Píívyéébe nééjuri tééneri iúmúúpívyehíjcyáne. Tsá muurá múijyú díbye úmúúpívyéítyuró ímityúné imyéénúíyóneri. Áhdure tsá díbye muucá úmúúpívyétsóityuró ditye ímityúné imyéénuki. ¹⁴ Muurá ihdyu méhdityuré íjcyane meere ténéhjiri meíjtsámeíñéllii méú cáávehíjcyá téené pañévu. ¹⁵ Aane

téenevúréjuco meíbúwáávéne níjcaúvú muurá illuréjuco mewágóóóvéiyóne.

¹⁶ Ehdu teéne, ámuúha táñahbému. Ahdícyané tsáma ténehjívú máállítsámeídíñe. ¹⁷ Muurá ímiááné íjcyane tsáá caame íjcyaaabe Píívyéébedítýú íyévéhoowávúu peetéháñé ípívyéjtsóóbedítýu. Aabe muurá tsá mújýú íjtsaméí tsíhdyuréjuco cápáyoácóítýuróne. ¹⁸ Muuráhjáa ímíllénéllii meke ímjpyetétsoobe múhdurá menéérómeke dííbyejéte meíjcyaki.

Píívyéébeke meúráávejíto

¹⁹ Ahdícyané, ámuúha táñahbému, múu ímíñeúvú lleebúcunú tsaate ámuúhama íhjuváne. Tsá múu pecutére íhjuvatúne. Téhdure tsá múu cááyóbatúne. ²⁰ Muurá cááyobámé tsá Píívyéébe ímillédú íjcyatúne. ²¹ Áánéllii ímityúné ámuha meméenuhíjcyané meíhvéjtsóne Píívyéébedívú meídátsójkímyeíñe dííbyé uwááboju ímíñeúvú méuráávyé. Teene muurá ihdyu meke pájtyetétso mewágóóóvéiyónetu.

²² Áronáa ihdyu tsá múu teene uwáábó ávyetá lleebúcunúre méenutúne. Tene néhdu múu íjcyáhi. Muurá tene néhdu ámuha meíjcyátúhajchíí ámuháyé máállímyeíhi. ²³ Muurá tsaate ávyetá lleebúcunúre meenú éhne múúne mícúmíri méhúmi meíítémeídyu. ²⁴ Muurá meíítémeícyoocaré méwaajácúmeí muhdíívamé meíjcyane. Áanetu meíítémeítyúcooca tsáhájucó mewáájacutú muhdíívamé meíjcyane. Ehdu muurá diitye uwáábó ávyetá lleebúcunúre

meénuhíjcyáme. ²⁵ Áánetu ihdyu Píívyéébe ímityúnéhjitu meke túkévejtsóné ábájíívetúmeré tsaímíyé meúráávyémeke píááboobe panévatúré ímí meíjcyaki.

²⁶ Áánetu ‘tsaímíyé Píívyéébeke ó úraavyéhi’ menéérome peecútéré ímityúné meíhjúvahíjcyáhajchíí meere máállímyeíhi. Aane tsá íínetú meke píáábotúne. ²⁷ Muurá ihdyu ímiááné Méécáánikye meúraavyémé mépíaabó úújóveke. Téhdure mépíaabó pííbájujytéké panévatúré íná diityéké pátyehíjcyánéhjitu. Aame tsáhájucó meíícúvetú múhduná íjjiene ímityúné íjcyánéhjiri.

2

Tsahdúré pámeekéré meíícúvéiyóne

¹ Ámuúha táñahbému, ímiáábé Máavyéjuube Jetsocríjtoke ámuha mecáhcujsómej, tsá tsaatékéré ímí meíjtsúcunúityuróne. Tsahdúré pámeekéré meíjtsúcunúiyáhi. ² Tsájyju muurá tsaapi ehnéva múnáajpi imíwu nééné wajyámuma óóropáájí íhyójtíwapáájí íjcyabe ámuha éllevu úúbámyénúúbé raahóri téhdure tsijpi ídáátsoobe átéréeya íwajyámuma uubámyénúiyáhi. ³ Aane diibye ehnéva múnáajpikyéré ámuha ímí mewáátsúcúne ‘íchihvu ímítsihvu dacúúve’ menéene diibye ídáátsóóbeke ‘étsihjívúré baavu dacúúve’ menéhajchíí muurá ímityúné íjtsaméiyé ámúhá pañe. ⁴ Aane muurá ehdu íhtsútúúbekéré ímí mewáátsúcúhahchíí tsúúca ímityúné mémeenúhi.

5 Aane cáhawáá íñe ámuúhama o íhjuváné ímíñeúvú mélleebúccunu, ámuúha táñahbému. Muurá Píívyéébe ídáátsojtéké ujcú dííbyeke ditye icyáhcuútsóne íavyéjuutéki. Muurá neebe dííbyeke wájýúmeke íavyéjújtsóíñé íavyéjuvu. 6 Áánáa ¿íveekí ámuha diityéké meéhdíiválléneri ménúcópívétsohíjcyáhi? ¿Aca tsá ámuha mewáájácutú téhdure íhtsutúme ámuhádi íicúbáhráne ávyéjujté éllevu ámuhákye tsátyehíjcyáne? 7 Áhdure ¿aca tsá ámuha mewáájácutú ditye túútávátuube Mepájtyetétsoobe Críjtoke meúraávyehíjcyáábedi úúhívatéhíjcyáne?

8 Áánetu ihdyu Píívyéébé taúhbaju íwaajácúháámitu ‘pamévakéré múu wájýú muhdú u wájýúmeídyu’ néhdu ámuha meíjcyáhajchíí ímíááné tehdújuco ámuha meméénune. 9 Árónáa tsaatékére ámuha ímí meíjtsúcunúhajchíí ímityúné ámuha mémeenúhi. Ááneri ámuha ménéétsámeí Píívyéébé taúhbaju néhdu ámuha meíjcyátúneri. 10 Muurá tene néhdújuco meúraávyerómé tsane néhdu meíjcyátúhajchíí tsúúca ijcyané ímityúné máhallúri. 11 Muurá Píívyéébe nééhií: “Tsá múu íhdícyámema dómácójcatsítyúne.” Téhdure tsiíñe neébe: “Tsá múu míamúnáake dsíjívétsoúne.” Aane muurá íhdícyámema medómácójcatsítyurómé tsaatéké medsíjívétsohajchíí tsúúca ímityúné mémeenú tsane Píívyéébe taúhbaju néhdu meíjcyátúnéllíhíye. 12 Áánéllí múu ímíñeúvú íjtsámeíñé ímíáánéré meenúhi. Muurá Píívyéébe mééma ténehji ímíbájchoó muhdú béhné pityájcoju néhduú.

13 Muurá tsíjtyedi meídaátsóvétúmedi téhdure tsá dibye ídáátsóvéityúne. Áánetu tsíjtyedi meídaátsóvémedi téhdure ídáátsóvéiibye pámeere muhdú meícyahíjcyáné ímíbájchócoóca.

Píívyéébeke mecáhcujsóné

14 Ámuúha táñahbému, ¿a ímí tehdújuco teene ‘Píívyéébeke mecáhcujsóhi’ menéérome dibye ímillédú meíjcyatúne? ¿A ehdu meíjcyame mépájtyetéiyáhi? 15 Tsájyju muurá tsaate ménahbému ídátsó imájchoma íjcyatúme idyé wájyamúúvátúmeke ámuha ménééiyáhi: “Ámúhá wájyámuunévú tsaímíyé meújcámeíñe memájcho.”

16 Ehdu diityéké íínevú ájcutúméré ámuha menééne ¿aca íínetú diityéké píáábóiyáhi? 17 Ehdu muurá ‘Píívyéébe ó cáhcujsó’ menééromedítúyú ímiáánéré meméénune bóhówaúcunútúhajchíí tsá íínetú meke tene píáábotúne.

18 Muurá tsaate meke nééiyáhi: “Ú nehíjcyá apááñéré Píívyéébeke u cáhcújtsóneri tsúúca dííbyeéjpi u íjcyane. Áánetu ó nehíjcyá téhdure dííbyeke o cáhcújtsóobe ímiááné o méénúneri dííbyeéjpi o íjcyane.” Ehdu muurá tsaate meke nééiyáhi. Aane íñe ¿muhdú méúújétsoó Píívyéébeke mecáhcujsóné dibye ímillédú meíjcyátúhajchííjyju? Muurá ihdyu apááñéré ímiááné meméénúneri méúújetsó dííbyeke mecáhcujsóné. 19 Aane íhya ihdyu tehdújuco ámuha mecáhcujsóné tsáápiye Píívyéébe íjcyane. Muurá idyé naavémú dííbyeéjté íjcyaturómé téhdure dííbyeke iwáájácúúbeke illíhi. 20 Aanéjííva ¿muhdú ámuha méjjsúcunú

pevéneré dííbyeke mecáhcujsómé dibye ímillédú meíjcyáturómé dííbyeéjté meíjcyane? Tsá ehdu tene néétune. ²¹ Muuráhjáa méihdé múnáajpi Aavaráaúvuke Píívyéébe ímiáábedi dilló dibyée dííbyeke icyáhcujsóóbeke íícúve ílli Itsáake dsíjívetsóíyónéllíhye. ²² Aane muurá méwaajácú ímiáánée Píívyéébeke díbyeúvú ímí cáhcujsóné dibyéhjáa néhdu dibye méénúnéllíhye. ²³ Muurá Píívyéébe waajácúháámitu néénee: “Aavaráa Píívyéébeke ímí cáhcujsónéllí ímiáábedi dííbyeke dílloobe.” Ehdúhjáa dibye ímí cáhcujsónéllí Píívyéébe nahbévaabe dííbye.

²⁴ Ahdícyane íhya tsúuca ámuha méwaajácú Píívyéébe meke ímiáámedi díllone dííbyeke mecáhcujsómé dibye néhdu meíjcyámeke. ²⁵ Téhduréhjáa muurá nahtsíwamééwá Raáake dílloobe ímiáálledi dílléhjáa ijraémudítýú waajá múnaa íhcyóómivu úújetémeke técoomí múnaa dsíjívetsóíyónetu pájtyetétsónéllíhye. ²⁶ Aane muurá Píívyéébeke mecáhcujsorómé dibye ímillédú meíjcyátúhajchíí tsá íínetú meke tene píáábotúne. Aame meíjcyá ídátsó wáajácúmeítýúmé éhne múúne medsíjívéné boone pevénérejuco méjpi íjcyadu.

3

Meíhjuváne

¹ Ámuúha táñahbému, tsá múu uwáábojtédí iiye idíllómeíñe peecutére tsíjtyeke ímityúné dítye íjcyane néétune. Muurá méwaajácú

uwáábojte panévaré wáájácuromé ímityúné méénúhajchíí éhnííñevu íhnáhó diityémá tene ímbájchoméíñe. ² Muurá pámeere ímityúné mémeenúhi. Áánetu ihdyu tsaate tsáijyúubaré ímityúné íhgyúvátúhajchíí ímiáámé diitye. Aame piivyété panévatúré ityéhmémeíñe. ³ Muurá íjjúmuke métsajtyé meímílléhullévú íhgyúháñetu úwáñéiwuúné mepícyóóneri. ⁴ Téhdure muurá cújúwamííné témíhjí túkevjtsojte kémúúturóné ityúkevjtsojñneri ímílléhullévú túkévejsó íhnáhó kíjyeba íjcyárónáaáca. ⁵ Ahdu muurá méjpiítyu méhñíjwa áyárówari ímityúné mémeenú meíhgyúváneeri. Cáhawáá méjjsúcunu muhdú cúújúwari tsátsíhwuúré pééteróné líyaaténé báju áíúcúne. ⁶ Ehdu muurá ímityúné meíhgyúváneeri métútávajtsámeí teene cúújuwa báju tútávajtsódu. Aane tshíjcyá cúújúwá pañévú wágóóóvéiibye Naavenedítyu. ⁷ Muurá pamévá íyámedítyú ííñújiri úllemee, wahpéjtee, nújpácýó pañe úllemee, íjcyámedítyú ápíchó néérómeke ímí metéhmeme ívámeímyé tsá meke tútávajtsotúne. ⁸ Áánetu tsá múijyú méhju metéhméityuró meke dsíjívetsóné námijtyádú néene néhni meíhgyúvahíjcyaju. ⁹ Muurá tééjuri Méécáánikye medúúrúvahíjcyájuríyé idyé dííbyerée ípívyejtsómé míamúnáake méuhbáhi. ¹⁰ Ehdu míñéecu tééjuri méíhgyúvahíjcyá ímiááne, ímityúnee, íjcyane. Tsá tehdu tene nééítyuróne, ámuúha táñahbému. ¹¹ ¿Aca ímiá nujpácýó íjchívyétsihdyúré idyé nehniwu néjpacyo íjchívyéiyáhi? ¹² Áhdure ¿aca higyéérahe

nééváiyá atseitóona? Áhdure ¿aca óóvahe nééváiyá húiigoó? Áhdure muurá tsá tshéjutúré núpáhyéjutu ímiá nujpácyoma cánáámajpácyó meújcutúyuróne.

Ímiá waajácu

¹³ Aane ímiáané waajácu múnaa ámuha meíjcyáhajchíí óví ímiááméré ámuha idáátsóméhjiúvú meíjcyane ámúhadítúyú bóhówaúcunúhi. ¹⁴ Áánetu ámuha tsíjtye íjcyari menómíutááváne ámuháyé ímí meíjcyáíyóneri metsúúrámehajchíí tsá ímiá waajácú múnaa ámuha meíjcyatúne. Íllure ámuha máallíhi. Aame tsá íínerí ámuha memítúyájkímeítúyuróne. ¹⁵ Muurá ehdu nénehji tsá Píívyéébedítúyú tsáátune. Íjienéré teene Naavéne éhne. ¹⁶ Muurá iiye ímí íjcyáíyóneri tsúúrámehíjcyámé tsíjtye íjcyari íñómíutááváne panévare ímityúné méénuhíjcyáhi. ¹⁷ Áánetu ímiá waajácú Píívyéébedítúyú tsáánema íjcyame ímityúné méénutúmé pamévamáyé ímí íjcyáhi. Aame tsá tsíjtyeke éhdíiválletúne. Áhdure tsá ditye állíuutúne. Pamévakéré ídaatsólléne píaabóme. ¹⁸ Ehdu ímí ícyahíjcyámema teene nijkévaá tsaímíye.

4

Ííñújíene

¹ Áánetu ¿aca kiátú íjcyane ámuha mémúnáátsócatsíhíjcyáhi? Muurá ihdyu ámúhadítúyuré íjcyane ámuháyé ímityúnéhjiri meúmúúpívyehíjcyánéllíi ámuha mémúnáátsócatsíhíjcyáhi. ² Muurá ámuha tsíjtyé tsíeméné múhdutú diítúyédítúyú

meújcuítýúróné nomíúú tééné hallútú diityémá méméénúcatsíhijcyáhi. Aane muurá tsáijyu ámuha médsíjívétsohíjcyá diityéké tééné hallútú ámúhadítýú píhtone Píívyéébeke ámuha ímíñeúvú metáúmeíhíjcyátúnéllíhíhe. ³ Muurá ámuha dííbyeke metáúmeíyónáa tsá díbye ámúhakyé ácuhijcyatú ímityúné ámuha metáúmeíñéllíhíhe. Muurá ámuha métáúmeíhijcyá íllure téeneri ámuha meímíjyúúveki. ⁴ Ámuúha, Píívyéébeke ímíñeúvú úraavyépítýúné míamúnaaj, ¿aca tsá ámuha mewáájácutú ímityúné ííñújíene meméénúneri íllure Píívyéébeke memúnáátsohíjcyáne? Muurá dííbyeke wájyutúmé téeneriyé tsúúrameíhijcyámé tsá ímí dííbyema íjcyatúne. ⁵ Muurá dííbyé waajácúháámitu nééneé: “Píívyéébe Ípííchó mépañévvú pícyoone meke iwájyúne nomíuuváhi.” ⁶ Aane meke iwájyudu íjcyaaabe meke píáábohíjcyá ímityúné metáhjaki. Muurá tsiíñe dííbyé waajácúháámitu nééneé: “Píívyéébe píaabó idáátsóméhjíúvú néémeke. Áánetu ‘mityáhmítýá’ néémedi tsá díbye íícúvetúne.” Ehdu muurá nééne Píívyéébé waajácúháámitu. ⁷ Áánéllíi dííbyeke maávyejúúlléne dííbyedívú méíhvéjtsaméi Naavéné ámúhadi tsúúrameíyóneri íícúvetúmére. Áíjyu muurá ílluréjuco ámúhadítýú díbye íhvetéíñe. ⁸ Ahdícyane ímityúné ámuha meméénuhíjcyánéhjitu meímíbbáavyéne ímíñeúvuréjuco Píívyéébema meíjcyá téhdure díbye ímí ámúhama íjcyaki. Téhdure míjítócú ámuha meúráávyehíjcyánetu meímíbbáavyéne dííbyekéréjuco méúráávyé.

9 Aame mékímóóveméí ímityúné ámuha meméenuhíjcyáneri metsárívyénema. Óvíjyacóóné ámuha meímíjyuhíjcyáne. 10 Íllure méídátsójkimyéí Píívyéébedívú díbye ámúhakye ipíááboki.

Ménahbémudítýú meíhjuváne ímityúne

11 Ahdícyane, ámuúha táñahbémuj, tsá múu ímityúné íhjuvatú íñahbémudítýu. Téeneri muurá íllure ámuha méehdíválléhíjcyá Píívyéébé taúhbaju. Muurá meke neebe méwájyújcatsíki. Aane mecáhcújtsóiyótsihvu ímityúné meíjcyáneri dííbye taúhbaju méehdíválléhíjcyáhi. 12 Muurá ihdyu ápáábyéré dííbye téené taúhbajúvúu meke ájcuube nééiyá muhdú meíjcyane. Áábere ihdyu meke pájtyetétsóhi. Áhdure meke waagóóbe. Aanéjííva ámuha ¿muhdú tsijtye íjcyáneri méihjuváiyáhi?

Tsá mewáájacutú méúmiwa

13 Cáhawáá ímíñeúvú melléébóne méíjtsaméí eene ‘técoomívú mépeé tsané pijcyábá náhjihe meméénúneri medsíídsívaki’ ámuha menéhíjcyáme. 14 Muurá tsá ámuha mewáájacutú muhdú méúmiwa íjcyane. Muurá éhne cúúvéneturé íjcyáne ójtsó íícúiyé kiávú péiñúdú meé. Aame tsá mewáájacutú múhajchótá ííñújiri meíjcyáiñe. 15 Áánéllíi múu íllure nééhií: “Óvíi Píívyéébe ímílléhajchíí teene mémeenúhi.” Éhdure múu íhjuváhi. 16 Árónáa ¿íveekí ímíñejíí íllure ámuha metúmeíñe ménehíjcyá ámuháyé meímíllédú meméénúiyóne? 17 Muurá ímiááné íjcyane

imyéénúiyóné wáájácurómé teene méénútúhajchíí
tsúúca ímityúné meenúmé tééneri.

5

Muhdú ehnéva múnáake tene pájtyeíñe

¹ Ahdícyane, ámuúha ehnéva múnaaj, mékímóóveméí ímityúné ámúhake pájtyeíñeri.
² Muurá ámúhá tsíeméné ámuha mewájuhíjcyaróné nójcánuúhi. Ámúhá wajyámúúné ímiájáhjí máharúmú májchoóhi. ³ Áhdure ámúha dsíídsí ámúhadívú tútávááveéhi. Aane múhdurá ámúhama níjkevámé ámuha méjcyaa wáájácuratúmeréjuco éhne múúne cúújuwa tsíeméné áíúcúdu. Ehdu ámúhama níjkévaíñe nihñéétsihvuré ímityúné hallúvú bañúháñe ámuha medsíídsí vahíjcyáne.
⁴ Muurá ámúhá wákimyéi múnáake ámuha ímí maáhdohíjcyátúneri ditye íhjúvahíjcyané íhtsútuube Píívyéébe waajácúhi. ⁵⁻⁶ Áhdure waajácuube ííñújiri ííne ímíjyaú ámuha méjcyame ííná ámúhake píhtotúmé ííne ímityú ámúhake méénútúrómeke ámuha medsííjívétsohíjcyáne. Árome ámuha méníjkévaá éhne múúne ócájímuke iújcávátsómeke ditye lííhyanúdu. ¡Ehdu ámúhama tene níjkévaíñévú tsúúca méúújéteéhi!

Píívyéébema meíhjuváne

⁷ Ámuúha táñahbému, óóchévetúmeré ihdyu Jetsóoke météhmehíjcyá mújyú tsiíñe dibye tsááiñévújuco éhne múúne úmihé múnáajpi íbájtso téhmehíjcyádu. Muurá óóchévetuubéré téhmehíjcyá

níjya áálléneri kéémevéne iújcuti. ⁸ Ahdu múu ijcyáhi. Muurá Jetsóó tsááiñe tsúúca piñhíjucóóhií.

⁹ Áánéllii ímityúne médáríívéjcatsídí ámuhá hallurí teene ijcyátuki, ámuúha táñahbému. Muurá ténehji mééma ímíbájchóiibye tsúúca meke tehmehi. ¹⁰ Áánéllii múu ijcyá íhdée Píívyéébe ihjyú uuballe múnáaúvú icyahíjcyádu. Muuráhjáa panévari ícúbáhrámeíyonéhjí aabúcuhijcyáme.

¹¹ Aane méwaajácú icyooca tsaímíyējuco ditye ijcyane ípyée íábúcuhijcyánéllíihye. Muurá ámuha méwaajácú muhdúhjáa Jóóvu téhdure ícúbáhrámeíyonéhjí áabúcuhijcyánéllii Píívyéébe dííbyeke ííne ímíjyaúréjucó pícyoóne. Muurá ímiááne mítyane meke idáátsólleébe.

¹² Ahdícyane, ámuúha táñahbému, tsá múu níjkyejíi, ííñujíi, íjcyánema tsíñéhji mémé dómájcotú ímiááne ámuha maállityúne menéecoóca. Tsá múu óvíi muhdú níjkyéjima ííñují ijcyá o állíhajchíjyu néetu téene hallútú Píívyéébe ámuhakye ícúbáhrátuki. Múu ímiááne tene íjcyáhajchíí ‘ééé, tehdújuco teéne’ néehíí. Áánetu ímiááne tene íjcyátúhajchíí múu ‘tsáhaá’ néehíí.

¹³ Aane ámuhadítýú tsaatéké ímityúne pájtyeme ícúbáhrámeíhajchíí múu ihjyúvá Píívyéébema ámuhakye díbye ípíááboki. Ááne múu ímíjyuri májtsivá dííbyeke idyúúruváne. ¹⁴ Téhdure ámuha mechémecooca múu píuvá cahcújtso múnáa túkevjtsojtéké ditye ámuhakye Píívyéébe mémeri dúúrúbájpácyori ípípájchóne ámuhá hallúvú píáábó ityáúmeí ámuhakye díbye íbóhíitsoki.

15 Áijyu muurá ámuhákye bóhíítsóiibye ímiáané ámuha mecáhcújtsóne dííbyeke metáúmeihajchííjyu. Áhdure ímityúné ámuha meméénuhíjcyané ámuhádi ídáátsóvéne ábáíívéiíbye. 16 Áánéllii ímityúné ámuha meméénuhíjcyané tóónutúmeré miamúnáá úmíwávú Píívyéébeke meúúbálléne dííbyeke piáábó métáuméi ámuhákye díbye ipiááboki. Muurá ímiáané ímí dííbyema íjcyame tsá báñúmeityú ñná ityáúmeíñeri. 17 Muuráhjáa éijyuúvú méhdure nééroobe Eriáúvú dííbyé ihjyú uuballe múnáajpi dííbyeke táúmei tene iáállétuki. Ahdújucóhjáa tsá tene álletú 3 pijcyábáj piñévu. 18 Áané boonéhjáa idyé tsiíñe táúmeííbye díbye iállétsoki. Ahdújucóhjáa tsiíñe maálléneri panévaré ííñene néévane.

19-20 Aane ámuúha táñahbému, tsaate ámuhádítyú ímiáájú iúráávyénetu mújtámeke tsijtye ímíjpyetétsóhajchíi muurá diityéké piáabómé Píívyéébe diityédi ídáátsóvéne diityé imityuháñé iábáííve dítye iwágóóóvétuki. Áyu tehdújuco.

Píívyéébé ihju: jetsocríjyodítyú cáátúnuháámi
New Testament in Bora (PE:boa:Bora)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48